

Nevekben őrzött történelem

Gyűjtik Csongrád megye helyneveit

Pusztulnak földrajzi neveink. A határban való pontos tájékozódást a föld embere szemléletes nevekkal segítette. A mai fiatalság nem őrzi a régi helyneveket, az öregek fölösleges tudományának tartják — állapította meg vasárnap délelőtt dr. Incefi Géza főiskolai tanár, a Hazafias Népfőnt honismereti bizottsága és a Népművelési Tanácsadó által rendezett konzultáció egyik előadójaként. Hozzátette nyomban, hogy nem kell siránkoznunk a nevek pusztulásáért, gazdasági fejlődésünk logikus következménye ez a tünet. Azért használják ritkábban őket, mert másképpen tájékozódunk a nagyzem táblán ma, mint régen az árkok, gödrök, lapályok közé szorult kis parcellákon. A tudomány számára azonban rendkívül becsesek, mert népünk történelmének egy-egy fejezetét zárták magukba. Összegyűjtésük a ma nemzedék-

nek halaszthatatlan feladata.

A vasárnapi konferencia Csongrád megye helynévanyaga teljes fölgyűjtésének nem első, de eddig legteljesebb állomása volt. Megállapodtak a résztvevők, hogy a kapott útmutatás szerint megkezdik a névgyűjtést azokban a községekben, amelyekre Incefi Géza korábbi gyűjtése nem terjedt ki.

Katona Sándor, a Hazafias Népfőnt megyei titkára nyitotta meg a konferenciát, a vita vezetését pedig dr. Nyíri Antal egyetemi tanár, a honismereti bizottság elnöke vállalta. Kifejezte reményét, hogy Zala megye földrajzi neveit magában foglaló, eddig nálunk egyedülálló hatalmas kötetet a konferencia résztvevőinek szorgos kezemunkája és az illetékesek segítőkészsége nyomán másodikként Csongrád megyei kötet követi majd.

H. D.

TRIKÓBAN

Sikeres irodalmi est és vita

A Szerelmem Elektra után vasárnap este Gyurkovics Tibor versének címével rendezett irodalmi estet a szegedi egyetem néhány hónapja létrehozott Stúdiószínháza. Nagy Attila, a Szegedi Nemzeti Színház művésze mai magyar költők műveiből állította össze önálló estjét: mintegy húsz lírikus több mint harminc versét olvasta fel az Ady téri egyetem Auditorium Maximumában.

— Azokat a szubjektív impressziókat szeretném tolmácsolni, amelyet a mai magyar költészet kiváltott bennem — mondotta többek között bevezetőjében. Néhány szerelmes verstől eltekintve „dinamikus” költeményeket hallottunk, amelyekből rettegés, vártalan halálfélelem érződött. A költők elmondják, félnek a ráktól, félnek az atomtól, a bombától, melyeket a pilóta cigarettával a kezében szinte játszadozva szór gyerekekre, anyákra. Szót emelnek az esztelen háború, a kegyetlen gyilkolás ellen. A fiatal magyar költők verselből kitűnt a tenniakárás. Valamelyest részesei voltak még a háborúnak és a negyvenes évek bizonytalanságának hatására szót emelnek a messzi földrészekben dúló barbarizmus ellen. Ezekben a távolra szóló költeményekben radnóti-motívumok — az Erőtletet menet, a Razglednicák és a Nem tudhatom... — hangulata érződött.

A több mint egyórás, jól sikerült Trikoban című műsort, Nagy Attila szuggesztív előadását, vastappsal köszöntötte a közönség,

mely az egyetem Liliom utcai klubjába átvonulva vitával folytatta az irodalmi estet.

A. S.

„Összességében jobban jártunk“

Az új ösztöndíjrendszer tapasztalataiból

Az 1969. február 1-től kísérletképpen bevezetett új ösztöndíjrendszer ebben az évben a József Attila Tudományegyetemen véglegessé vált. A kísérletet megelőző felmérés következtetéseit a gyakorlat igazolta. Elsődleges feladat volt: anyagi támogatást nyújtani az alacsonyabb jövedelmű szülők, mindenképp a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek felsőfokú iskoláztatásához. Ezért az anyagi juttatások nagyobbik részét a szociális rászorultság alapján osztották szét. A szociális támogatás primátusa mellett a felsőbb évfolyamokon növelték az ösztöndíjnak a tanulmányi eredményektől, a KISZ-, illetve a társadalmi munkától függő részarányait. Így a juttatások nagyobb mértékben növekedtek, mint a térítések

a menzáért, kollégiumért. A kettő közötti többlet jórészt az új ösztöndíj forrásokból származik.

A hallgatók 71,5 százaléka vagy jobban járt, vagy korábbi helyzetéhez képest változás nem történt.

Egyetemünkön az 1968-69-es tanév II. félévében tanulmányi ösztöndíjra 298 250 forinttal többet fizettek ki a hallgatóknak, szociális támogatásra pedig 105 000 forinttal jutott nagyobb összeg az egy évvel korábbinál.

Hogyan vélekednek erről a hallgatók?

Nyemcsék Ilona ötödéves:

— Nagyon jó dolognak tartom, hogy differenciálják a szociális kategóriákat. A nehezebb anyagi körülmények között élőkön lényegesen segít az, hogy a menzáért és a kollégiumért minimális térítést kell fizetni. Nekem is sokkal jobb így. A tanulmányi munka fokozott anyagi megbecsülése ismét csak pozitív vonás. Maga után vonja a tanulmányi eredmények növekedését. Ezért is érdemes tanulni! Szerintem akit ez nem ösztönöz, az vagy rágyógó anyagi körülmények között él, vagy végtelenül közömbös és hanyag.

Horváth Ida harmadéves a szociális helyzet elsődleges figyelembevételével és a tanulmányi munka ilyen fokú megbecsülésével szinte egyet ért. De:

— Tapasztalatból tudom, hogy a valóságos szociális helyzetet nem mindig fedti a papíron megállapított kategória. Történelem igazságtalanságok is. Van úgy, hogy egy-egy magasabb kategóriába tartozót nem tudnak ennek megfelelően támogatni a szülei. Tudok viszont olyan esetet, amikor alacsonyabb kategóriába tartozók lényegesen jobb anyagi

is, mert — ahogy ezt többek között az I. kerületi tanács megállapította — azoknak a garázsoknak, amelyekre építési engedélyt a városi tanács júliusi határozata alapján adtak ki a nagykörúton belül — kilencven százalékát a városrekonstrukció során le kell bontani.

Minden harmincadik embernek lesz autója néhány év múlva. Nagyrésztük valószínűleg az új városnegyedekben fog lakni — feltétlenül szükség van tehát arra is, hogy az országos előírásoknak megfelelően — ha még az egységes garázstör-

vény hiányában is — Tárjánban, a nyugati városrészben maradjon hely garázsoknak. Ne kelljen utolag — mint Odesszában — játszótérreket megbolygatni.

A város garázzsgondjait természetesen a nagygarázs oldja majd meg teljesen — ez azonban egyelőre nagyon drága. Olcsóbbá úgy lehet tenni, ha mindenütt szednek parkírozási díjat, s ennek nagy részét több szintű nagygarázsok építésére fordítják. A közeljövő határozottan szegedi autósának gondja sürgeti a megoldást.

V. M.

Verekedés és költségei

A bűncselekmény elkövetéséért a bíróság javító-nevelő munkára ítélte olvasónkat. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a bűncselekmény elkövetője mentesül a polgári jogi következmények alól. A társadalmi biztositási jogszabályok szerint annak, aki a dolgozó (biztosított) vagy családtagja keresésképtelenségéért, illetőleg haláláért felelős, az emiatt nyújtott szolgáltatások (orvosi ellátás, gyógyszer, kórház, táppénz stb.) összegét, valamint a szolgáltatások megállapításával kapcsolatos eljárás költségeit meg kell fizetnie. A felelősség megállapítására a Polgári Törvénykönyv azon szabályait kell alkalmazni, mely a szerződésen kívül okozott károkra vonatkoznak; azzal az eltéréssel, hogy a felelősség az esetben is fennáll, ha a dolgozó vagy családtagjának vagyoni kára nincs. Ebben az esetben a megtérítési kötelezettség olyan mértékű, amilyen mértékben a felelősség megállapítható. (Olvasónk esetében 100 százalékos volt.)

A kártérítési kötelezettség független attól, hogy a baleset üzeminek minősül-e vagy nem. Az üzemeken kívül leggyakrabban előforduló balesetek — amikor kártérítésre kerülhet sor és a balesetet nem maga a sérült, hanem más személy okozta — a vereség, a testi sértés, a közlekedési baleset, az épületről leesett tárgy okozta sérülés stb. Ezekben az esetekben a kárt okozó anyagi felelőssége kettős. Egyrészt kártérítésre kötelezett a sérülttel szemben (dolgozó kár stb.), másrészt meg kell fizetnie a társadalombiztositás nyújtotta szolgáltatásokat, amelyeket a baleset nyomán a dolgozó, illetve családtagja kapott.

Függetlenül a büntetés kiszabásától, olvasónk a társadalombiztositásnak okozott kárt is köteles megtéríteni. Sőt köteles megfizetni a sérültnek okozott kárt is, így a táppénz és az átlagkereset közti különbséget, a ruha stb. rongálásának költségeit is.

Dr. V. M.

Szeged szobrai



Gyógyítás

(113.) A Tisza-parti klinikasor egyik díszes a Gyógyítás című mészkőszobor. A neoprimitív stílusú munka készítője Hajdú Sándor.

Tanácsstagok beszámolói

December 2-án, ma délután 5 órakor, a Gera Sándor általános iskolában Nagy Sándor városi, Czírok Illés és Czírok Józsefné II. kerületi tanácsstagok.

December 3-án, szerdán délután 5 órakor, a Dózsa György általános iskolában Papp Gyula városi, Nemes József és Osváth Lajos I. kerületi tanácsstagok.

December 4-én, csütörtökön, a Gutenberg utcai leányiskolában Sinkó György városi, Hofgessang Péterné és Pópi Lajos I. kerületi tanácsstagok; a belvárosi I. pártbizottság helyiségében (Victor Hugo u. 5.) Rácz Károly városi, Havalecz Istvánné és Pozsgai Gyula I. kerületi tanácsstagok; a Sárkány utca könyvtárban (13. sz.) Savanya Miklós városi,

Engi János és Kurunczi István III. kerületi tanácsstagok; fél 6 órakor, a Fonalfeldolgozó Vállalat helyiségében Zombori János városi, dr. Várkonyi László és Egri Istvánné II. kerületi tanácsstagok; 6 órakor, a fodortelep párház helyiségében Oláh Károly és Nagy József II. kerületi tanácsstagok beszélgetnek a lakosokkal.

A városi tanács vb. titkárság szervezési osztályának korábbi tájékoztatásától eltérően dr. Imre Ottóné városi, Kószó József és Barna Ferenc III. kerületi tanácsstagok nem december 3-án, hanem december 9-én, kedden délután 5 órakor tartják beszámolójukat, a Tarkósító és Húsipari Technikumban. (Marx tér 7.)

JOGI TANÁCSOK

B. L. olvasónk egy vendéglői szórakozás után megverte ismerősét úgy, hogy az nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A bíróság javító-nevelő munkára ítélte. Ezt követően pedig az elmúlt napokban az SZTK-tól 4300 forintról szóló fizetési meghagyást kapott, melyet a sérült gyógykezelésével kapcsolatos költségekről kell fizetnie. Olvasónk — mint írja — cselekedetéről a bíróság elítélte, s ezért jogtalanul tartja, hogy a büntetésen túl még az SZTK-nak is fizetnie kell. Kérdezi: jogos-e az SZTK követelése?

Sarkadi Nagy Emília

KEDD,
1969. DECEMBER 2.

DÉLMAGYARORSZÁG 5